

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 283/2025
06.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Гордане Којић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Петра Јелића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бору К 64/24 од 14.10.2024. године и Вишег суда у Зајечару Кж1 152/24 од 18.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 06.03.2025.године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Петра Јелића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бору К 64/24 од 14.10.2024. године и Вишег суда у Зајечару Кж1 152/24 од 18.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору К 64/24 од 14.10.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ и осуђен је на новчану казну у износу од 75.000,00 динара, коју је окривљени дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, уз упозорење да уколико изречену новчану казну не плати у остављеном року, суд ће исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка приватним тужиоцима ББ и ВВ у укупном износу од 571.120,00 динара, као и да Основном суду у Бору плати паушал у износу од 10.000,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док су приватни тужиоци ББ и ВВ, на основу члана 258. став 4. ЗКП, ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на пранични поступак.

Пресудом Вишег суда у Зајечару Кж1 152/24 од 18.12.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Петар Јелић, поднео је захтев за заштиту законитости против правноснажних пресуда, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, као и повреде одредаба о трошковима кривичног поступка из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе и одлучити да трошкови кривичног поступка падају на терет приватних тужилаца или да укине побијане пресуде, а предмет врати на поновни поступак првостепеном суду, као и да у смислу члана 488. став 3. ЗКП одложи извршење правноснажне пресуде до доношења одлуке по захтеву за заштиту законитости.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа која је одржана без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Петар Јелић, истиче да изрека пресуде не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. КЗ, да није описан субјективни елемент, односно да је кривично дело окривљени извршио у намери омаловажавања приватних тужилаца. С тим у вези наводи да је изјава окривљеног дата у емисији, али да иста није дата у намери омаловажавања, већ у оквиру обављања политичке делатности окривљеног. Изјава се односи на политичаре који су немарно вршили оснивачка права над апотеком услед чега је нарастао дуг апотеке, а били су дужни да у име града ... врше оснивачка права у складу са законом и оснивачким актом. Такође, приликом давања своје изјаве окривљени није критиковао само ове политичаре, већ све председнике скупштине.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су, по налажењу овог суда, неосновани.

Кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика чини онај ко увреди другога, док је ставом 2. истог члана прописано да уколико је дело из става 1. овог члана, учињено путем штампе, радија, телевизије или сличних средстава или на јавном скупу, окривљени ће се строже казнити.

По оцени овога суда, у чињеничном опису радње извршења окривљеног АА датом у изреци првостепене пресуде, наведене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, због којег је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом. Изрека правноснажне пресуде садржи како објективна обележја, у односу на радњу извршења (...увредио путем штампе, радија, телевизије и сличних средстава приватне тужиоце ББ и ВВ, обојица из ..., на тај начин што је обраћајући се на локалном медију „Телевизија Бор“, изговорио следеће речи: „ На жалост, у буџету Града Бора данас дугујемо 169.000.000,00 за ову годину динара због лоповлука таквих политичара као што је ББ, као што су ВВ и остали који су упропастили Градску апотеку и који су довели да данас дугује 600.000.000,00 динара “, која изјава окривљеног је емитована на „Телевизији Бор“ у емисији „...“ дана ...2021. године, а што су приватни тужиоци видели и чули истог дана), тако и субјективна обележја предметног кривичног дела, која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног, усмерен на извршење кривичног дела у питању.

Описаном радњом у изреци правноснажане пресуде, јасно је да је окривљени критичном приликом повредио част и углед приватних тужилаца, јер је терминологија која је употребљена приликом телевизијског програма, на локалном медију у емисији, од стране окривљеног, експлицитно увредљивог карактера, усмерена на личности приватних тужилаца, а увредљиве речи су упућене поименично двојици приватних тужилаца, као вредносни судови, па се описаним радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ.

Самим тим, побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се поднетим захтевом браниоца неосновано указује.

Бранилац окривљеног, у поднетом захтеву указује и на повреду одредбе члана 441. став 4. ЗКП наводима да је првостепеном пресудом, која је потврђена другостепеном, на штету окривљеног донета одлука о трошковима кривичног поступка. С тим у вези наводи, како је окривљени оглашен кривим за једно кривично дело, иако је у изреци описано да је увредио два приватна тужиоца, то је суд одлуку о трошковима кривичног поступка требало да уподоби заступању једног приватног тужиоца.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су, по налажењу овог суда, неосновани.

Из списка предмета произлази да су приватни тужиоци ББ и ВВ, преко бранилаца адвоката Горана Калчевића и Игора Панајотовића, поднели одвојене кривичне пријаве дана 13.09.2021. године, против окривљеног АА због по једног кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ. У даљем току поступка, суд је поступак водио за једно кривично дело и окривљеног огласио

кривим за једно кривично дело увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ. Суд је трошкове кривичног поступка досудио сваком од приватних тужилаца за све оне радње које су током поступка предузимали пуномоћници – адвокати приватних тужилаца.

Одредбом члана 264. став 1. ЗКП прописано је да ће суд, када окривљеног огласи кривим, у пресуди изрећи да је окривљени дужан да накнади трошкове кривичног поступка.

Одредбом члана 261. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка. Ставом 2. тачка 7. истог члана прописано је да трошкови кривичног поступка обухватају нужне издатке приватног тужиоца и оштећеног као тужиоца и њихових законских заступника, као и награду и нужне издатке њихових пуномоћника.

Сходно цитираним законским одредбама, суд је окривљеног обавезао поред осталог да накнади трошкове кривичног поступка приватним тужиоцима, за таксативно наведене радње, на име заступања два приватна тужиоца, за све оне радње које су током поступка предузимали пуномоћници – адвокати приватних тужилаца. Чињеница да је окривљени оглашен кривим за једно кривично дело које је извршено у односу на више лица, не искључује право сваког од тих лица која су у кривичном поступку приватни тужиоци на накнаду трошкова кривичног поступка, па су супротни наводи захтева браниоца окривљеног АА којима се указује да је оваквим поступањем суда и доношењем побијаних правноснажних пресуда учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, оцењени као неосновани.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, као ни повреда одредбе члана 441. став 4. ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Петра Јелића, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић